

Kommunstyrelsen

Anvisningar förslag på ändringar arbetsordning för kommunfullmäktige

Ändringar av arbetsordningen

Samtliga fall där det i den tidigare arbetsordningen har stått att det är presidiet's uppgift att besluta i ett visst ärende har ändrats till en formulering som ger ordförande rätten att fatta motsvarande beslut efter samråd med presidiet. Detta för att undvika eventuella situationer där presidiet inte kan nå varandra inför ett brådskande beslut samt för att i vissa fall bättre avspeglar lagstiftningen. I kommunallagen är det ordförande som tillskrivs beslutanderätt i flera frågor, inte presidiet.

Nedan följer en beskrivning av de förändringar som föreslås i förslaget på ny arbetsordning. Paragrafhänvisningarna nedan hänvisar om inget annat sägs till den nya föreslagna arbetsordningen.

1 §, ANTALET LEDAMÖTER (5 KAP. 5–7 §§ KL)

För att undvika att arbetsordningen behöver uppdateras vid eventuella förändringar av antalet ledamöter i fullmäktige har formuleringen i paragraf ett ändrats till ”Fullmäktige består av det antal ledamöter och ersättare som fullmäktige beslutat.”. Formuleringen är i linje med SKR:s rekommendationer.

2 §, PRESIDIIUM (5 KAP. 11 § KL)

Fullmäktige har möjlighet att tidsbestämma en kortare tid för fullmäktiges presidiums uppdrag (5 kap. 11 § KL). Formuleringen har ändrats för att bättre avspeglar den möjligheten. Formuleringen är i linje med SKR:s rekommendationer. Det står självklart fullmäktige fritt att välja sitt presidium för hela mandatperioden om så önskas.

Under paragrafen har även två stycken gällande presidiet's och ordförandes uppgifter lagts till. Dessa uppgifter är:

Fullmäktiges presidium ska utöver vad som i övrigt föreskrivs i lag, aktuell arbetsordning samt övriga av fullmäktige antagna styrdokument:

- ansvara för de övergripande demokratifrågorna i dialog med representanter för samtliga politiska partier som finns representerade i fullmäktige.
- ta emot slutbetänkande från eventuella beredningar och besluta om att överlämna betänkande till kommunstyrelsen för beredning,

- ta initiativ till regelbundna överläggningar med partierna och kommunstyrelsen,
- föra dialog med gruppledarna i kommunfullmäktige,
- ha kontakt med kommunstyrelsens presidium och
- Göra en årsplanering som visar kommunfullmäktiges planerade verksamhet på sammanträdena.

Fullmäktiges ordförande ska utöver vad som föreskrivs i lag, aktuell arbetsordning samt övriga av fullmäktige antagna styrdokument:

- vara kommunens officiella representant/ I samråd med kommunstyrelsens presidium ansvara för värdskap vid officiella besök och representation,
- i sitt uppdrag verka för att utveckla demokratin och
- besluta om flaggning på kommunens officiella flaggstänger vid andra tillfällen än på allmänna flaggdagar.

Av 5 § i nuvarande arbetsordning framgår de arbetsuppgifter som i dagsläget åligger fullmäktiges presidium. Flertalet av dessa arbetsuppgifter framgår av arbetsordningen i övrigt eller av andra av fullmäktige antagna styrdokument och har för tydlighetens skull tagits bort från detta stycke i förslaget till ny arbetsordning. Förslag på kvarvarande arbetsuppgifter för presidiet och för fullmäktiges ordförande framgår av 2 § PRESIDUM i förslaget till ny arbetsordning.

Följande uppgifter har plockats bort då de beskrivs under andra avsnitt i förslaget på ny arbetsordning:

1. Leda kommunfullmäktiges arbete och definiera fullmäktigeärendet.
2. Bestämma vilken lokal kommunfullmäktige skall sammanträde i.
3. Om det föreligger särskilda skäl besluta om att ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet.
4. Bestämma i vilken utsträckning de som kallats för att lämna upplysningar på sammanträdet får yttra sig under överläggningen.
5. Besluta om frågestund för ledamöterna i kommunfullmäktige. Ämnet skall höra till kommunfullmäktiges eller nämnds handläggning.
6. Bereda frågor och ärende om ansvarsfrihet och anmärkning.
7. Ordna frågestunder, temadebatter, föredragningar och andra aktiviteter för att utveckla och öka intresset för fullmäktiges arbete.
8. Lämna förslag till budget för fullmäktige, revisionen och ev beredningar.
9. Granska revisorernas räkenskaper och förvaltning.
10. Formulera de frågor som respektive nämnd ska besvara vid återrapportering till kommunfullmäktige.
11. Följa upp enskilda beslut i fullmäktige.

Följande uppgifter har plockats bort då det nya förslaget av arbetsordning inte innehåller ett avsnitt om medborgarförslag:

1. I tveksamma fall besluta om ett medborgarförslag får ställas.

2. Föreslå om ett medborgarförslag ska överlämnas till styrelsen eller nämnd för besvarande.
3. I tveksamma fall besluta om ett ärende skall behandlas som ett medborgarförslag eller är ett verkställighetsärende som överlämnas till nämnd för beslut.

Följande uppgifter har plockats bort då dessa uppgifter regleras i förslag till revisionens reglemente:

1. Granska revisorernas räkenskaper och förvaltning.
2. Ta initiativ till regelbundna överläggningar med ~~partierna, kommunstyrelse och revisorerna.~~

Följande uppgifter kvarstår eller har ersatts med motsvarande formulering under 2 § PRESIDIUM i förslaget till ny arbetsordning:

1. Ta emot slutbetänkande från ev beredningar och besluta om att överlämna betänkande till kommunstyrelsen för beredning.
2. Ta initiativ till regelbundna överläggningar med partierna, kommunstyrelse ~~och revisorerna.~~
3. Föra dialog med gruppledarna i kommunfullmäktige.
4. Ha kontakt med kommunstyrelsens presidium
5. I samråd med kommunstyrelsens presidium ansvara för värdskap vid officiella besök och representation.
6. Göra en rullande års planering som visar kommunfullmäktiges planerade verksamhet på sammanträdena.
7. Ansvara för de övergripande demokratifrågorna i samverkan med representanter för samtliga politiska partier som finns representerade i kommunfullmäktige.

5 §, UPPHÖRANDE AV UPPDRAG

En paragraf som rör processen vid upphörande av uppdrag samt hur en ledamot kan ansöka om att behålla sitt uppdrag har lagts till. Formuleringen är i linje med SKR:s rekommendationer.

6 §, TID FÖR SAMMANTRÄDEN

En formulering gällande placeringen av februari/mars månads fullmäktigesammanträden har lagts till för att undvika oklarheter vid de tillfällen det är lämpligare att lägga februari månads möte i början av mars istället. Det nyvalda fullmäktiges första sammanträde har även flyttats från november månad till oktober månad för att bättre spegla mandatperiodens början, vilken sker 15 oktober. Formuleringen är i linje med SKR:s rekommendationer.

7 §, EXTRA SAMMANTRÄDE

Formuleringen har ändrats för att bättre avspegla lagstiftarens intention. I 5 kap § 12 framgår det att det är ordförande som beslutar om extra sammanträde, inte fullmäktiges presidium. Ordförande bör självklart samråda

med presidiet inför beslut om extra sammanträde. Formuleringen är i linje med SKR:s rekommendationer.

8 §, ÄNDRINGAR I SAMMANTRÄDESORDNINGEN

Formuleringen har ändrats för att bättre avspegla intentionen i 7 § EXTRA SAMMANTRÄDE. Då det åligger ordförande att besluta om extra sammanträde torde även rätten att ändra i sammanträdesordningen åligga ordförande. Ordförande bör självklart samråda med presidiet inför beslut om ändringar i sammanträdesordningen. Formuleringen är i linje med SKR:s rekommendationer.

10 §, DELTAGANDE PÅ DISTANS (5 KAP. 16 § KL)

Enligt 5 kap. 16 § KL kan fullmäktige besluta att ledamöter får delta i fullmäktiges sammanträden på distans. Varje kommun och landsting avgör i vilken utsträckning beslutsfattande på distans ska vara tillåtet. Det krävs inget särskilt beslut om att deltagande på distans inte ska vara tillåtet. Beslutat fullmäktige att tillåta deltagande på distans ska dock arbetsordningen innehålla föreskrifter om i vilken utsträckning det får ske. Formuleringen är i linje med SKR:s rekommendationer.

13 §, TILLKÄNNAGIVANDE AV SAMMANTRÄDEN SAMT ÄRENDEN OCH HANDLINGAR TILL SAMMANTRÄDE

Avsnitten om tillkännagivande av sammanträden och ärenden och handlingar till sammanträde har sammanfogats. Formuleringen gällande kallelSENS form har ändrats för att tydliggöra att kallelse och handlingar skickas digitalt. Formuleringen är i linje med SKR:s rekommendationer.

16 §, ANMÄLAN AV HINDER FÖR TJÄNSTGÖRING OCH INKALLANDE AV ERSÄTTARE

Konsekvenserna för avbruten tjänstgöring har förtydligats i linje med 5 kap. 20 § KL.

20 § PROTOKOLLSJUSTERARE

Första meningen har reviderats med följande ordalydelse: ... i de fall justeringen inte sker digitalt.

Detta för att tydliggöra att digital justering är möjlig om tekniska förutsättningar finns.

20 § PROTOKOLLSJUSTERARE och tidigare 43 § JUSTERING AV PROTOKOLLET har slagits ihop. Detta då de innehöll delvis överlappande information. Ändringarna rör inte arbetsordningens innehåll utan endast dispositionen av arbetsordningen. Numera står samtlig text under 20 § och 43 § har tagits bort.

22 §, YTTRANDERÄTT VID SAMMANTRÄDEN

Kommunalråd har lagts till som personer som innehar yttranderätt vid sammanträdena. I dagsläget är kommunalrådet även ledamot i fullmäktige. Så behöver inte nödvändigtvis vara fallet.

23 §, YTTRANDERÄTT VID SAMMANTRÄDENA

Tre stycken rörande sakkunnigt biträdes, förtroendevald som inte är ledamot men mot vilken anmärkning riktas samt ordförande och vice ordförande vars nämnd anmärkning riktas mot rätt att yttra sig vid fullmäktiges behandling av revisionsberättelsen har lagts till. Dessa stycken motsvarar i stort 5 kap. 32 § andra stycket och 5 kap. 40 och 49 §§ i kommunallagen.

24 § i gamla arbetsordningen framgår det att kommunfullmäktige kan arbeta med tillfälliga arbetsgrupper i frågor av allmän och övergripande karaktär. Dessa arbetsgruppers förslag till beslut ska inte beredas av kommunstyrelsen eller annan nämnd. Av kommunallagen 5 kap. 26 § framgår det att det innan ett ärende avgörs av kommunfullmäktige ska det ha beretts antingen av en nämnd vars verksamhetsområde ärendet berör eller av en fullmäktigeberedning. Av 5 kap. 27-28 § framgår det att kommunstyrelsen alltid ska ges möjlighet att yttra sig i ärenden som beretts av annan nämnd eller fullmäktigeberedning och ska ge förslag till beslut i de fall ingen nämnd eller fullmäktigeberedning har gjort det. Det innebär att kommunstyrelsen har beredningsplikt eller ska ges möjlighet att yttra sig utom i de fall som det explicit tas fasta på i kommunallagen, exempelvis vid hanteringen av revisionsberättelsen. Det är alltså inte möjligt att i arbetsordningen begränsa kommunstyrelsens beredningsplikt eller yttranderätt utöver det som framgår av lag.

Av 3 kap. 2 § KL framgår det att kommunfullmäktige har möjlighet att instifta fullmäktigeberedningar för beredning av ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Beredningen kan dock inte ersätta kommunstyrelsens eller nämnders beredningsplikt eller yttranderätt. Paragrafen tas därför bort och fullmäktigeberedningar ersätter istället dess funktion.

22 §, YTTRANDERÄTT VID SAMMANTRÄDENA

En paragraf som ger kommunstyrelsens ordförande i uppdrag att informera om frågor av vikt för kommunens verksamhet har lagts till.

30 § i den nuvarande arbetsordningen redogörs det här för vilka som har initiativrätt i fullmäktige. Dessa frågor klagörs antingen under andra paragrafer i förslag på ny arbetsordning eller framgår på annat vis av lagstiftningen.

31 §, Medborgarförslag i gamla arbetsordningen har tagits bort. Se ärende KS 2019/209 för vidare information.

29 § OMRÖSTNINGAR

Under fjärde stycket har två meningar lagts till som tydliggör att ordförandes röst avgör vid lika röstetal förutom vid val eller anställning av personal. Då avgörs beslutet med hjälp av lottnings. Formuleringen följer av kommunallagen 5 kap. 56 § KL.

32 § FÖRETAGENS INITIATIVRÄTT

Ändring av lagrumshänvisning till nu gällande kommunallag.

33 § INTERPELLATIONER

Ändring av lagrumshänvisning till nu gällande kommunallag.

39 § FULLMÄKTIGEBEREDNINGAR

Ändring av lagrumshänvisning till nu gällande kommunallag.

40 § VALBEREDNING

Fjärde stycket har reviderats för att bland annat även inkludera fyllnadsval som inte är ordförandeval.

41 § ARVODESBEREDNING

En paragraf som klargör arvodesberedningens sammansättning och uppdrag har lagts till.

45 § ALLMÄNHETENS FRÅGESTUND

I den nuvarande arbetsordningen för kommunfullmäktige framgår under 47 § föreskrifter för en allmänpolitisk debatt som kan hållas en gång i halvåret i särskilda frågor eller i samband med kommunfullmäktiges beslut om årsredovisning, ramar eller budget. I förslaget på ny arbetsordning har den ersatts med en föreskrift om allmänhetens frågestund.

Enligt 5 kap. 40 § KL får fullmäktige bestämma att också andra än ledamöter ska ha rätt att delta i överläggningarna men inte i besluten. I förarbetena sägs att regeln ger fullmäktige full frihet att råda över deltagandet i överläggningarna. Samtidigt sägs att meningen inte är att fullmäktige ska tillämpa den så att en för vid krets av personer tillåts att yttra sig på sammanträdena, t.ex. närvarande kommunmedlemmar eller representanter för massmedia (prop. 1990/91:117 s. 181). I KL finns en särskild regel om att fullmäktige får bestämma att allmänheten får ställa frågor om årsredovisningen vid ett sammanträde (8 kap. 16 § KL).

Dessa regler ger fullmäktige utrymme för att i viss omfattning införa någon form av ”allmänhetens frågestund” vid ett eller flera sammanträden.

SKR föreslår dock en föreskrift som också fastställer att någon överläggning inte får förekomma under frågestunden. Det kan inte vara lämpligt att fullmäktiges ledamöter inleder debatten under allmänhetens frågestund. Detta kan medföra att allmänheten kommer att delta i fullmäktiges överläggningar vilket alltså inte är meningen.

Av ovan resonemang följer att den allmänpolitiska debatten i nuvarande utformning inte följer lagstiftarens intentioner och bör ersättas med delar av SKR:s rekommenderade föreskrifter för allmänhetens frågestund.

46 § i nuvarande arbetsordning framgår det att presidiet kan kalla till bydialoger. Dessa dialogers rättsliga förutsättningar skiljer inte från det förslag på föreskrifter för allmänhetens frågestund som framgår av 47 §. Paragrafen har därför tagits bort.

48 § i nu gällande arbetsordning hänvisas det till tidigare års kommunallag samt kommunens reglemente för partistöd. I förslaget till ny arbetsordning

har detta tagits bort då det bedöms som överflödigt. Hörby kommuns hantering av partistöd beskrivs uttömmande i reglementet för partistöd som även det är antaget av kommunfullmäktige.

Alfred Tilly
Nämndsekreterare